

KÄSITÖÖ JA KODUNDUS 4.klass

Käsitöö ja kodundus on õppeaine, mis annab võimaluse teoreetiliste teadmiste lõimumiseks igapäevases elus vajalike praktiliste oskustega. Käsitöö seos tarbekunstiga loob eeldused loominguliseks eneseteostuseks.

Ainealane pädevus

Lahendada probleeme, lõimides mõttetööd käelise tegevusega; valida ja ohutult kasutada erinevaid materjale ning töövahendeid; viia eesmärgipäraselt ellu ideid; tulla toime majapidamistöödega ja toituda tervislikult.

Üldpädevus:

- 1) Enesemääratluspädevus
- 2) Õpipädevus
- 3) Suhtluspädevus
- 4) Matemaatika pädevus
- 5) Ettevõtlikkuspädevus

Üldeesmärgid

- Arutlemine kunsti, käsitöö ja moe seoste ning käsitöö ja kergetööstuse tähtsuse üle ajaloos ja tänapäevases maailmas.
- Tutvumine erinevate materjalide ning nende omadustega.
- Mitmesuguste tehnikate proovimine ja kasutamine.
- Õpitatakse nägema ja leidma huvitavaid ja uudseid lahendusi esemete ning toodete disainimisel.
- Õpitakse märkama erinevate maade käsitöö- ja toidutraditsioone ning nende seost ajaloo, kliima, usu ning kultuuritavadega.
- Loomingulistel ja praktilistel tegevustel on ka lõõgastav funktsioon nii õppetöös kui tulevases elus.
- Kujundada õpilases praktilist mõtlemist, loovust, käelise tegevuse arengut ja eneseanalüüsi võimet ning arendada tehnoloogiaalast kirjaoskust.

Läbivad teemad

- Kavandamine
- Töö kulg
- Rahvakunst
- Materjalid
- Tööliigid

Läbivad teemad seotakse erinevate tööliikide ja praktiliste töödega

Hindamine

Hindamisel lähtutakse riikliku ja kooli õppekava üldosa vastavatest sätetest. Õpilast hinnates on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, numbriline hinne kui ka õpilase enesehinnang. Õpiülesande täitmisel hinnatakse:

- 1) planeerimist ja disaini (originaalsust, iseseisvust, idee või kavandi rakendamise võimalust, materjali ja töövahendite valiku otstarbekust, toote valmistamise viisi, tööjoonise tehnilist korrektsust jms);
- 2) valikute (idee, töötlusviisi, materjali jms) tegemise ja põhjendamise ning seoste kirjeldamise oskust;
- 3) valmistamise kulgu (koostööoskust, iseseisvust tööd tehes, materjalide ja töövahendite ning kirjalike ja infotehnoloogiliste vahendite kasutamise oskust, teoreetilisi teadmisi ja nende rakendamise oskust, tööohutuse järgimist jms);
- 4) õpilase arengut (edasipüüdlikkust, vaimset ja füüsilist arengut);
- 5) töö tulemust (idee teostust, toote viimistlust, esteetilist väärtust, töö õigeaegset valmimist, toote kvaliteeti jm), sh üksikute ülesannete sooritamist ja toote esitlemise oskust.

Õpilast hinnates võetakse arvesse kultuurse käitumise reegleid ja õpilase hoiakuid (püüdlikkust, suhtumist õppetöösse, abivalmidust teiste õpilaste suhtes, õpperuumide kodukorra täitmist, töökust, järjekindlust, tähelepanelikkust jm). Õpilaste teadmisi, tehnilist nutikust ja loovust hinnatakse ka probleemülesannete, võistlusmängude, projektitööde jms põhjal.

Õppe- ja kasvatusesmärgid

Õppe- ja kasvatusesmärgid käsitöös ja kodunduses

- 1) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- 2) mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- 3) kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- 4) võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 6) töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- 7) lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- 9) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

4.klassi käsitöö ja kodunduse õppesisu ja õpitulemused

ÕPPESISU	ÕPITULEMUSED
KODUNDUS	
Töö organiseerimine ja hügieen Isikliku hügieeni nõuded köögis töötamisel. Ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Jäätmete sorteerimine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine.	<ul style="list-style-type: none">- Teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel.- Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras oma töökoha.- Tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning enda võimalusi jäätmete kesk-konnasõbralikule käitlemisele kaasaaitamiseks.
Toidu valmistamine	<ul style="list-style-type: none">- Kasutab mõõdunõusid ja kaalu.

Retsept. Mõõtühikud.	<ul style="list-style-type: none"> - Valmistab lihtsamaid tervislikke toite.
<p>Lauakombed</p> <p>Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loominguulised võimalused. Lauapesu, - nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Katab vastavalt toidukorrale laua, valides ja paigutades sobiva lauapesu, -nõud, ja -kaunistused. - Peab kinni üldtuntud lauakommetest.
<p>Toiduainete külm töötlemine</p> <p>Töövahendid köögis. Ohutus. Toiduainete eeltöötlemine ja külm töötlemine. Toiduainete lühiajaline säilitamine. Võileivad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Valib töövahendid vastavalt töö eesmärgile ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades. - Hindab grupi töötulemust. - Teab väljendite “kõlblik kuni..” ja “parim enne...” tähendust.
KÄSITÖÖ	
Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid, ohutusnõuded käsitööklassis töötamisel.	<ul style="list-style-type: none"> - Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras töökoha.
<p>Tikkimine</p> <p>Töövahendid ja sobivad materjalid. Üherealised pisted. Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi. Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel. Mustri kandmine riidele. Töö teostamine. Töö viimistlemine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. - Töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi. - Kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid. - Kasutab tekstiileseme kaunistamisel üherealisi pisted.
<p>Heegeldamine</p> <p>Töövahendid ja sobivad materjalid. Ahelsilmuste heegeldamine. Kinnissilmuste heegeldamine. Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemete disainimisel. Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Heegeldab põhisilmuseid. - Kavandab omandatud töövõtete baasil väikese-mahulisi käsitööesemeid. - Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. - Kirjeldab looduslike kiud-ainete saamist ja põhiomadusi.
PROJEKTÕPE	
Nii käsitööd ja kodundust kui ka tehnoloogiaõpetust õppivad õpilased saavad valida kahe samaaegselt toimuva teema vahel (käsitööõpetaja viib läbi ühe valikteema, tehnoloogiaõpetaja teise).	<p>Leiab iseseisvalt lahendeid ülesannetele ning probleemidele.</p> <p>Kavandab ning valmistab omandatud töövõtete baasil väikesemahulisi käsitööesemeid.</p>
I Valikteema	

<p>Märgviltimine</p> <p>Vajalikud vahendid ja materjalid. Töö käik märgviltimisel.</p> <p>II Valikteema</p> <p>Õhukese pleki voolimine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tutvumine erinevate näidistöödega, ajakirjade, raamatutega. - Praktiline töö
---	---

Lõiming

Õppeaine lõimib teadmisi, mis on omandatud teistes õppeainetes. Samuti võib käsitööd, kodundust ja tehnoloogiaõpetust lõimida omavahel või ka kooli üritustega.

Füüsiline õpikeskkond

- Tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodunduse tundide läbiviimiseks jaotuvad õpilased klassis kahte rühma soolisust arvestamata.
- Kool korraldab valdava osa tehnoloogiaõpetuse õpet ruumides, kus:
 - 1) on sisustus vastavalt kooli valitud praktilistele töödele, statsionaarseid tööpinke (nt puurpink) on vähemalt üks õpperühma kohta;
 - 2) on elektrilised käsitööriistad kaks komplekti õpperühma kohta;
 - 3) on ruumid riietamiseks ja kätepesuks, õpetajatööks, materjalide ja praktiliste tööde hoidmiseks;
 - 4) on individuaalsed kaitsevahendid igale õpilasele ja õpetajale;
 - 5) on ventilatsioon;
 - 6) ruumid ja õppetarbed, sealhulgas tööriistad, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele.
- Kool võimaldab tehnoloogiaõpetuse õppeks vajalikud materjalid.

Õppekirjandus

Kasutatakse Eesti Vabariigis väljaantud õppekirjandust, mis vastab kehtivale riiklikule õppekavale.